

R-๓๕. ชื่อผลงาน : ผลการเสริมสร้างพลังอำนาจต่อการรับรู้ความสามารถในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่และความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของแม่วัยรุ่น

เจ้าของผลงาน/ผู้นำเสนอ : นางจันทร์สม สมศรี หน่วยงาน คลินิกนมแม่ โรงพยาบาลศรีสะเกษ

หลักการและเหตุผล : การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่เกิดผลดีต่อแม่ ลูก และครอบครัว แต่พบว่าอัตราการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ของกลุ่มแม่วัยรุ่น ยังอยู่ในระดับต่ำ เนื่องจาก แม่วัยรุ่นขาดความพร้อมทั้งด้านร่างกาย จิตใจและขาดประสบการณ์ แม่วัยรุ่นจึง เครียด วิตกกังวล กลัว ไม่มั่นใจ รู้สึกสูญเสียพลังอำนาจ ไม่สามารถจัดการกับปัญหาและอุปสรรคในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ได้

วัตถุประสงค์ : เพื่อศึกษาผลการเสริมสร้างพลังอำนาจต่อการรับรู้ความสามารถในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่และความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของแม่วัยรุ่น

วิธีการศึกษา : การวิจัยแบบกึ่งทดลอง กลุ่มตัวอย่างได้แก่ แม่วัยรุ่นที่ได้รับการดูแลในระยะหลังคลอดในโรงพยาบาลศรีสะเกษ ระหว่างเดือนกรกฎาคมถึงเดือนกันยายน ๒๕๕๗ เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ ๓๐ คน โดยกลุ่มทดลองได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจ ๕ ครั้งคือวันที่ ๑, ๒ และ ๓ ขณะอยู่ในโรงพยาบาล และ ในสัปดาห์ที่ ๑ และ ๒ เมื่อกลับไปอยู่ที่บ้าน เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามการรับรู้ความสามารถในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่และแบบสอบถาม ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของแม่วัยรุ่น ตรวจสอบความถูกต้องและความตรงของเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ และทดสอบความเชื่อมั่นโดยคำนวณจากสูตรของครอนบาช ได้ค่าเท่ากับ ๐.๘๖ และ ๐.๗๒ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติร้อยละ, ค่าเฉลี่ย, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน, Independent t-test, Paired t-test, Chi-Square test และ ANCOVA พิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่างโดยผ่านคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

ผลการศึกษา : พบว่าหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่และความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของแม่วัยรุ่น เพิ่มขึ้นอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = ๕๕.๓$, $S.D = ๔.๗$, $\bar{x} = ๒๖.๔$, $S.D = ๒.๑$) กว่าก่อนทดลองซึ่งอยู่ที่ระดับต่ำ ($\bar{x} = ๒๕$, $S.D = ๕.๔$, $\bar{x} = ๑๓.๓$, $S.D = ๒.๖$) และอยู่ในระดับสูงกว่ากลุ่มควบคุม ($\bar{x} = ๔๗.๙$, $S.D = ๓.๙$, $\bar{x} = ๒๒.๔$, $S.D = ๒.๒$) ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .๐๐$)

สรุปและข้อเสนอแนะ : การเสริมสร้างพลังอำนาจ ช่วยพัฒนาการรับรู้ความสามารถในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ และความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของแม่วัยรุ่นให้เพิ่มขึ้นอยู่ในระดับสูง ซึ่งสามารถทำนวยการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในระยะต่อไปได้ ดังนั้นจึงควรติดตามการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในแม่วัยรุ่นอย่างต่อเนื่องจนถึง ๖ เดือน และควรนำรูปแบบการเสริมสร้างพลังอำนาจไปใช้ในการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในแม่วัยรุ่นตั้งแต่ระยะตั้งครรภ์ ร่วมกับการศึกษาการสนับสนุนของครอบครัวต่อการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในแม่วัยรุ่น นอกจากนี้ควรศึกษาเชิงคุณภาพเกี่ยวกับความเชื่อ วัฒนธรรมของครอบครัว ต่อการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในบริบทอีสานในยุคปัจจุบัน และศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในแม่วัยรุ่นที่กำลังเรียนหนังสือและแม่วัยรุ่นที่ทำงานนอกบ้าน เพื่อนำมาพัฒนาระบบบริการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อันจะส่งผลดีต่อพ่อ แม่ ลูก และครอบครัวต่อไป